

Boekbesprekingen.

De Keyser (Prof. P.) Bargoensch uit het Begin van de twintigste Eeuw. Overdruk uit het Tijdschrift voor Nederl. Taal- en Letterkunde. Deel XLVI, afl. 2, 13 blz.

Dit is een lijst van Bargoensche woorden door Prof. Dr K. opgeteekend in 1916 uit den mond van een achttal Bargoenschsprekende Belgische militairen, geïnterneerd in het kamp van Harderwijk. Schrijver wijst er terecht op, dat de grens tusschen Bargoensch en Jargoensch (d. i. de Vlaamsche streektaal) moeilijk te trekken is, destemeer daar tal van Bargoensche woorden in de gewone omgangstaal gedrongen zijn, b. v. de benamingen der oogen der dobbelsteenen, de namen der geldstukken, de woorden batteren, (vechten, ook wel badden, uitgesproken), blauwen (verzuimen; de mis, de vesper, de school blauwen), buizen (drinken, Mnl. busen), dokken (geven, vergelijk afdokken), flikken (maken), flikkeren (dansen), flokken (neerliggen), foefelen (onderduims handelen), keet (woning), kwak (druppel jenever), leep (doortrapt), enz.

De meeste woorden vinden wij reeds in *Is. Teirlinck's Woordenboek van het Bargoensch (1886)* vermeld, alsook in het werk van *De Seyn-Verhougstraete: Het Bargoensch van Roeselare*, aanvulling op de lijst van Is. Teirlinck, ook in de studiën van *P. Hermant* over de *Brusselsche Dieventaal*, in *Brabantsche Folklore*, 2^e jg., blz. 303 en vlg. en 3^e jg. blz 1 en vlg. Dit belet niet, dat dergelijke lijsten hun nut hebben, daar het Bargoensch, misschien nog meer dan andere talen, met den tijd wijzigingen in de beteekenis en den vorm der woorden ondergaat. Zulke lijsten zijn als mijlpalen, die ons toelaten dergelijke veranderingen na te gaan en den levensloop der interessante taal van het zwervend en eigenaardig volkje der foorkramers, leurders, vertinders, dieven, enz. te volgen.

Van Nuffel (P.) - Kermiskost. - Merchtem, M. Sacré, Juli 1927, 36 blz.

Het 81e nummer der werken van P. Van Nuffel is een verzameling opstelletjes van folkloristischen en geschiedkundigen aard met betrekking tot de stad Aalst. Het is aangename volkslektuur. Eenige opstelletjes nochtans schijnen ons van alle belang ontbloot en dienen meer tot bladvulsel. Overproduktie werkt steeds schadelijk, het waarlijk interessante gaat verloren in allerlei beuzelarij. Daarom raden wij schrijver aan meer te schiften, en zijn werk zal veel aan degelijkheid winnen, wat slechts bijdragen kan tot de verwezenlijking van het edel doel, dat hij zich gesteld heeft, nl. bij zijn stadsgenooten belangstelling opwekken voor het luisterrijk verleden van Aalst.

Van Nuffel (P.) - Affligem - Aalst, H. Van den Broeck-Jacobs en Zoon, Juli 1927. 16 blz.

“Stil en eenzaam gezeten tusschen de alsdan nog indrukwekkende puinen van Affligem, schreef, ten jare 1846, wijlen volksvertegenwoordiger Coomans zijn werk *Jeanne Goetghebuer*. Bij vertaling van den Franschen tekst, geven wij daaruit deze enkele bladzijden, die een aantrekkelijken en merkwaardigen terugblik werpen in het leven, gedurende de XIVe eeuw, der aloude voormalige Brabantsche abdij. „ Zoo luidt de inleiding tot deze brochure — een vertaling dus — die twee deelen bevat : Affligem door de eeuwen heen — korten geschiedkundigen schets — en Een Bezoek aan de Adbij in 't jaar 1353.

Cornelissen (J.). - Verslag over het Dienstjaar 1926. Dienst voor geschiedkundige en folkloristische Opzoekingen. Provincie Antwerpen. - Antwerpen, De Vos-Van Kleef, Roodestraat, 44, 20 blz.

Wij moeten den sekretaris van den Antwerpschen dienst gelukwenschen met zijn degelijk en flink opgesteld verslag. Het handelt achtereenvolgens over de ondernomen reizen en verzamelde dokumenten, de voordrachten, de verzamelingen en de briefwisselende leden. In het eerste deel, van ver het belang-

rijkste, wordt eerst het bezocht gebied en de werkwijze bepaalt. Daarna treffen wij er de volgende onderverdeelingen aan : 1) bijzonderheden over sommige gemeenten met betrekking tot het uitzicht, de ligging, enz. ; 2) volkszedes en volkskarakter ; 3) gebruiken (landbouwgebruiken, godsdienstige, doods- en begrafenisgebruiken, het gildeleven, de volksvermaken, de kleederdrachten) ; 4) sagen en legenden ; 5) volkshumor.

Een belangrijke bijdrage tot de folklore van de provincie Antwerpen.

Logeman (Prof. Dr H.) Oude en Nieuwe Straatroepen. Overdruk uit Dietsche Warande en Belfort. - Maart 1927, 32 blz.

De schrijver maakt in deze beknopte studie geen aanspraak op volledigheid, daar zooals hij zelf verklaart, deze korte aantekeningen slechts beoogen, de aandacht op het probleem te vestigen en een ander, beter voorbereid, op te wekken de zaak (nl. het redden voor het nageslacht van de kennis der straatroepen, die stilaan verdwijnen) ten spoedigste aan te pakken en uit te werken. De stof, meest Gentsche straatroepen, wordt door hem in vier categorieën verdeeld : 1) aankondigingen van de overheid (uuraankondigingen 's nachts) ; 2) dienstaanbiedingen (likdoornsnijder, stoelvrechter, herstelling van glas- en aardewerk) , 3) opkopen van waren (oude hoeden, voddens en beenen) ; 4) verkoopen van waren (dagbladen, kapstokken, petroleum, briketten, sprout, pekelharing, sinaasappels). Ieder straatroep, met soms talrijke varianten, wordt uit fonetisch en muzikaal oogpunt bestudeerd. Een tamelijk volledige bibliographie van de stof gaat de eigenlijke studie vooraf. Moge het doel van den schrijver verwezenlijkt worden en dit flink werkje het uitgangspunt worden van een systematisch onderzoek op het gebied der straatroepen !

F. V. Es.